

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи
забезпечення спеціальності
103 «Науки про Землю»
від « 31 » серпня 2021 року
протокол № 1
Голова групи

Шакірзанова Ж.Р.

УЗГОДЖЕНО
Директор ГМІ

Овчарук В.А.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни

Іноземна мова за професійним спрямуванням

(назва навчальної дисципліни)

103 «Науки про Землю»

(шифр та назва спеціальності)

**«Агрометеорологія», «Океанологія і гідрографія»,
«Гідрологія і комплексне використання водних ресурсів»,
«Метеорологія і кліматологія»**

(назва освітньої програми)

магістр

(рівень вищої освіти)

заочна

(форма навчання)

I

(рік навчання)

10 / 300

(кількість кредитів ЄКТС/годин)

іспит

(форма контролю)

Іноземних мов

(кафедра)

Одеса, 2021

Автори: Шотова-Ніколенко Г.В., доцент, к. філол. наук, доцент
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри іноземних мов
від 25.08.2021 року, протокол № 1

Викладачі: Шотова-Ніколенко Г. В. , в. о . зав. кафедрою іноземних мов,
к. філол. наук, доцент, Куделіна О.Ю.,ст. викладач
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Мета вивчення іноземної мови у немовному вузі – підготувати студента до читання англомовної літератури за фахом, спілкування англійською мовою в різних видах мовної діяльності, можливості використання англійської мови у практичних цілях.
Компетентність	НЗ: К 03 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). НЗ: К 04 Здатність працювати в міжнародному контексті.
Результат навчання	НЗ: ПР 03 Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі.
Базові знання	Знати: <ol style="list-style-type: none"> 1. Граматичні правила, граматичні конструкції для усного та письмового перекладу англомовних текстів та викладу інформації; 2. Лексичний мінімум одиниць з програмних тем курсу.
Базові вміння	Вміти: <ol style="list-style-type: none"> 1. пояснювати граматичні правила; 2. впізнавати, розрізняти та перекладати різноманітні граматичні конструкції; 3. розуміти монологічні повідомлення з застосуванням певних граматичних конструкцій; 4. застосовувати граматичні правила та конструкції в перекладі текстів, діалогічному мовленні та на письмі.
Базові навички	<ol style="list-style-type: none"> 1. Використовувати граматичні правила для перекладу текстів з англійської мови у практичних цілях. 2. Вживати граматичні конструкції в усному мовленні та переказі текстів з програмних тем курсу.
Пов'язані силлабуси	«Іноземна мова за професійним спрямуванням» 2 р.н.
Попередня дисципліна	
Наступна дисципліна	
Кількість годин спец. 103 «Науки про Землю»	Лекції (настановні): 2 практичні заняття: консультації: 8 семінарські заняття: самостійна робота студентів: 290

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2. Практичні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	<p>1. a) "Ecology". b) "Environmental Science" c) Grammar: Indefinite Tenses (active and passive) d) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків)</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 1</p>		27
ЗМ-П2	<p>1. a) "Environment" b) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) c) Grammar: Continuous Tenses (Active and Passive) d) Переклад тексту за фахом (8000 др. знаків).</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 2</p>		27
ЗМ-П3	<p>1. a) Population Ecology. b) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) c) Grammar: Perfect Tenses (active and passive)</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 3</p>		27
ЗМ-П4	<p>1. a) The Habitat. b) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) c) Grammar: Perfect Continuous Tenses d) Переклад тексту за фахом (8000 др. знаків).</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 4</p>		27

3М-П5	<p>1. a) The Ecosystem. Famine and Flood. b) Переклад тексту за фахом (8000 др. знаків) c) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) d) Grammar: The Infinitive</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 5</p>		27
3М-П6	<p>1. a) Global Warming. Kyoto Revisited. b) Переклад тексту за фахом (8000 др. знаків) c) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) d) Grammar: The Gerund</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 6</p>		27
3М-П7	<p>1. a) Natural Wonders of the World. b) Переклад тексту за фахом (8000 др. знаків) c) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) d) Grammar: The Participle</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 7</p>		27
3М-П8	<p>1. a) Decision-making on the Solution of Ecological Problems. b) Переклад тексту за фахом (8000 др. знаків) c) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) d) Grammar: The Conditional Sentences</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 8</p>		27
3М-П9	<p>1. a) Strategy of National Ecological Policy of Ukraine Until 2020. b) Переклад тексту за фахом (8000 др. знаків) c) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) d) Grammar: Indirect speech</p> <p>2. Модульна контрольна робота № 9</p>		27

ЗМ-П10	1. a) State ecological monitoring. b) Переклад тексту за фахом (8000 др. знаків) c) Переклад суспільно-політичного тексту (2500 др. знаків) d) Grammar: Subjunctive mood. Revision. 2. Модульна контрольна робота № 10		27
	Іспит		20
Разом:			290

Настановне заняття – 2 аудиторні години (за розкладом настановної сесії).

Викладачі: Шотова-Ніколенко Ганна Василівна,
Куделіна Ольга Юріївна

На настановному занятті студентам доводять загальний огляд та особливості вивчення навчальної дисципліни, огляд програми навчальної дисципліни, в т.ч. графік її вивчення, перелік базових знань та вмінь (компетентності), огляд завдань на самостійну роботу, графік та форми їх контролю, форми спілкування з викладачем під час самостійного вивчення дисципліни, графік отримання завдань, відомості про систему доступу до навчально-методичних матеріалів, у тому числі через репозитарій електронної навчально-методичної та наукової літератури та систему дистанційного навчання університету тощо.

Консультації – 8 годин:

Викладачі: Шотова-Ніколенко Ганна Василівна,
Куделіна Ольга Юріївна.

Дні тижня: п'ятниця (12.45 – 16.05);
середа (09.00 – 13.00)

Аудиторія 607 (НЛК №2)

Якщо результати опанування навчальної дисципліни протягом самостійної роботи студентом є незадовільними, викладач рекомендує такому студенту взяти участь у консультаційній сесії, під час якої викладач може планувати будь-які види навчальної роботи, які дозволяють студентам якісніше опанувати матеріал навчальної дисципліни та підвищити рівень своєї практичної підготовки з цієї дисципліни. В цих сесіях беруть участь студенти, які не мають можливості самостійно опанувати завданнями на самостійну роботу або мають бажання виконати практичну частину самостійної роботи під керівництвом викладача.

В Zoom форматі (з попереднім узгодженням часу зустрічі викладача зі студентами).

Під час самостійної роботи студент має можливість спілкування з викладачем університету, який викладає цю навчальну дисципліну, за допомогою засобів електронного (e-mail: shotova.anna@gmail.com ol.ryd63@gmail.com) та мобільного зв'язку та/або у системі Е-навчання (<http://dpt13s.odeku.edu.ua>).

Неучасть студента у консультаційних сесіях не позначається на оцінюванні його навчальних досягнень виконання навчального плану.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення
ЗМ-П1	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 1 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 1 (обов'язкове) 	27	листопад
ЗМ-П2	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 2 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 2 (обов'язкове) 	27	листопад-грудень
ЗМ-П3	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 3 	27	грудень

	<p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 3 (обов'язкове) 		
ЗМ-П4	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 4 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 4 (обов'язкове) 	27	січень
ЗМ-П5	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 5 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 5 (обов'язкове) 	27	січень-лютий
ЗМ-П6	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 6 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 6 	27	лютий

	(обов'язкове)		
ЗМ-П7	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 7 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 7 (обов'язкове) 	27	березень
ЗМ-П8	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 8 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ • Модульна контрольна робота № 8 (обов'язкове) 	27	березень-квітень
ЗМ-П9	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 9 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ Модульна контрольна робота № 9 (обов'язкове) 	27	квітень

ЗМ-П10	<ul style="list-style-type: none"> • Підготовка до граматичної теми та підготовка домашнього читання • Підготовка до виконання модульної контрольної роботи № 10 <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Перевірка письмово виконаних списків незнайомих слів та їх переклад для усного перекладу текстів • Перевірка письмово виконаних граматичних вправ <p>Модульна контрольна робота № 10 (обов'язкове)</p>	27	травень
	<p>Підготовка до іспиту</p> <p><i>Контрольні заходи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Іспит 	20	заліково-екзаменаційна сесія
Разом:		290	

1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П1.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П1:

- читати, перекладати та переказувати тексти “Ecology”.
- читати, перекладати та анотовано переказувати суспільно-політичні тексти.
- визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою Indefinite Tenses (Active and Passive).
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ–П1 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

а) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

b) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

c) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил з теми Indefinite Tenses (Active and Passive)

1 – письмово виконанні граматичні вправи

d) 2 (1+1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 -- письмовий переклад тексту

1 завдання (8 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 1

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 бали. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з **ЗМ-П1**– 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П2.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П2:

– читати, перекладати та переказувати текст “Environment”.

– читати, перекладати та анотовано переказувати суспільно-політичні тексти.

– визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою Continuous Tenses (Active and Passive).

– читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.

Максимальна сума балів за обов’язкові заходи контролю з ЗМ–П2 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

a) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

b) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

c) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил з теми Continuous Tenses (Active and Passive)

1 – письмово виконані граматичні вправи

d) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

1 завдання (8 балів) не є обов’язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 2

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 бали. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов’язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість

балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з ЗМ-П2 – 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

3. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П3.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П3:

- читати, перекладати та переказувати тему “Population ecology”.
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.
- читати, перекладати та анотовано переказувати суспільно-політичні тексти.
- визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою Perfect Tenses (Active and Passive).

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ–П3 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

а) 3 (1,5 + 1,5)

1,5 – список незнайомих слів та їх переклад

1,5 – письмовий переклад тексту

б) 3 (1,5 + 1,5)

1,5 – список незнайомих слів та їх переклад

1,5 – письмовий переклад тексту

с) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил з теми Perfect Tenses (Active and Passive)

1 – письмово виконані граматичні вправи

1 завдання (8 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 3

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 бали. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимальної можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з **ЗМ-ПЗ** – 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

4. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П4.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П4:

- читати, перекладати та переказувати тему “The habitat”.
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.
- читати, перекладати та анотовано переказувати суспільно-політичні тексти.
- визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою Perfect Continuous Tenses (Active and Passive).

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ–П4 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

а) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

b) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

c) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил з теми Perfect Continuous Tenses (Active and Passive)

1 – письмово виконані граматичні вправи

d) 2 (1+1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

1 завдання (8 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 4

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 бали. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з **ЗМ-П4** – 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

5. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П5.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П5:

- читати, перекладати та переказувати тексти “The Ecosystem”, “Famine and Flood”;
- визначити характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою «Інфінітив» (The Infinitive);
- навчитися утворювати та вживати різні граматичні форми інфінітива;
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.

Максимальна сума балів за обов’язкові заходи контролю з ЗМ–П5 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

а) 2 (1 + 1)

0,5 – список незнайомих слів та їх переклад

0,5 – письмовий переклад тексту

б) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

с) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмове виконане Summary

д) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил за темою The Infinitive

1 – письмово виконанні граматичні вправи за темою The Infinitive

1 завдання (8 балів) не є обов’язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 5

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 бали. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимальної можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з **ЗМ-П5** – 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

6. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П6.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П6:

- читати, перекладати та переказувати тексти “Global Warming”, “Kyoto Revisited”;
- визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою «Герундій» (The Gerund);
- навчитися утворювати та вживати різні граматичні форми герундія;
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ-П6 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

а) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

b) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

c) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

d) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил за темою The Gerund

1 – письмово виконанні граматичні вправи за темою The Gerund

1 завдання (8 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 6

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 бали. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів за **ЗМ- П6**– 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

7. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П7.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П7:

- читати, перекладати та переказувати тексти “Natural Wonders of the World”;
- визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою Participle I та Participle II;
- навчитися утворювати та вживати різні форми Participle I та II;
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ–П7 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

а) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

б) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

с) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

д) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил за темою The Participle

1 – письмово виконанні граматичні вправи за темою The Participle

1 завдання (8 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 7

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 балів. Модульна контрольна робота вважається захищеною, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з **ЗМ-П7** – 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

8. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П8.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П8:

- читати, перекладати та переказувати тексти “Decision-making on the Solution of Ecological Problems”;
- визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою Conditional Sentences (Type 0, I, II, III);
- навчитися утворювати та вживати Conditional Sentences (Type 0, I, II, III).
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ–П8 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

a) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

b) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

0,5 – письмове виконане Summary

0,5 – усне Summary

c) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

d) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил за темою Conditional Sentences (Type 0, I, II, III)

1 – письмово виконанні граматичні вправи за темою Conditional Sentences (Type 0, I, II, III)

1 завдання (8 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 8

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 балів. Модульна контрольна робота вважається захищеною, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з **ЗМ-П8** – 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

9. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П9.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П9:

- читати, перекладати та переказувати тексти “Strategy of national ecological policy of Ukraine until 2020”;
- визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою Indirect Speech;
- навчитися утворювати та вживати Indirect Speech.
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з ЗМ–П9 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

а) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

b) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

c) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

d) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил за темою Indirect Speech

1 – письмово виконані граматичні вправи за темою Indirect Speech

1 завдання (8 балів) не є обов'язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 9

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з **ЗМ-П9** – 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

10. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П10.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ – П10:

- читати, перекладати та переказувати тексти “State ecological monitoring”;
- визначати характеристики вживання та перекладу граматичних явищ за темою Subjunctive Mood. Revision;
- навчитися утворювати та вживати Subjunctive Mood. Revision;
- читати, перекладати та анотовано переказувати тексти за фаховою тематикою.

Максимальна сума балів за обов’язкові заходи контролю з ЗМ–П10 – 10 балів:

1 завдання – 8 балів:

Див. табл. 2.2

а) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

б) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

в) 2 (1 + 1)

1 – список незнайомих слів та їх переклад

1 – письмовий переклад тексту

г) 2 (1 + 1)

1 – письмовий конспект правил за темою Subjunctive Mood. Revision

1 – письмово виконанні граматичні вправи за темою Subjunctive Mood. Revision

1 завдання (8 балів) не є обов’язковим.

2 завдання – 10 балів:

Виконання МКР № 10

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 0,34 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Максимальна сума обов'язкових балів з **ЗМ-П10** – 10 балів.

2 завдання (10 балів) є обов'язковим.

4. Методика проведення та оцінювання підсумкового контрольного заходу.

Контроль поточних знань виконується на базі накопичувальної системи організації навчання.

Фактична сума балів, яку отримує студент за певний змістовний модуль, має складатися із результатів виконання заходів з контролю, що заплановані за цим змістовним модулем, та урахувати своєчасність (наприклад: студент, який отримав незадовільну оцінку, має право у тижневий термін виконати завдання цього заходу з максимальною сумою балів, еквівалентною оцінці не більшій ніж "задовільно") виконання студентом графіку навчального процесу.

Суми балів, які отримав студент за всіма змістовними модулями навчальної дисципліни, формують кількісну оцінку (бал успішності) за підсумками поточних контролюючих заходів студента з навчальної дисципліни. Результати поточного контролю заносяться до інтегральної відомості. Рішення про допуск студента до підсумкового контролю з конкретної навчальної дисципліни регламентується Положенням про проведення підсумкового контролю знань студентів.

Студент вважається допущеним до підсумкового контролю (іспиту), якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50 (50%) від максимально можливої (обов'язкова частина 100 балів) за практичну частину.

Підсумковим контролем знань студентів є **іспит**.

Екзаменаційна робота складається з 4 завдань. 1 завдання оцінюється в 50 балів, 2 завдання в 20 балів, 3 завдання в 10 балів і 4 завдання в 20 балів. Екзаменаційна робота вважається зарахованою, якщо студент набрав мінімум 60 балів.

Форма № Н-5.05

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти: Магістр

Спеціальність: 103 «Науки про Землю» Семестр I

Навчальна дисципліна: Іноземна мова за професійним спрямуванням

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Grammar Test		50 б.
2. Translate the text and put 5 question to it.		20 б.
3. a) Translate the text and entitle it		10 б.
b) Give a brief summary of the text (not more than 3 sentences)		
4. Write about "My scientific interests"		20 б.

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов

Протокол № __ від "___" _____ 202__ року

Завідувач кафедри, голова циклової комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Екзаменатор

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Загальна кількісна оцінка є усередненою між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів (графа 3 відомості) та кількісною оцінкою семестрового контролюючого заходу (графа 4 відомості) і виставляється у графі 5 заліково-екзаменаційні відомості (загальний бал успішності).

Якщо студент за підсумками іспиту отримав загальну кількісну оцінку **менше 50%** (від максимально можливої на екзамені), то викладачем виставляється у графі 5 загальний бал успішності, який дорівнює балу успішності на іспиті (графа 4).

Шкала оцінювання за системою ЄКТАС та системою університету

За шкалою ECTS	За національною системою		За системою університету (в процентах)
	для іспиту	для заліку	
A	5 (відмінно)	зараховано	90 - 100
B	4 (добре)	зараховано	82 - 89
C	4 (добре)	зараховано	74 - 81
D	3 (задовільно)	зараховано	64 - 73
E	3 (задовільно)	зараховано	60 - 63
FX	2 (незадовільно)	не зараховано	35 - 59
F	2 (незадовільно)	не зараховано	1 - 34

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль ЗМ-III “Ecology”, “Environmental science”; Групи часів Indefinite (Present, Past і Future) в активному і пасивному станах; переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мову.

Література: [1, с. 9 -15], [2, с. 20-24], [6, с. 10-23]

3.1.1. Повчання

a) Text A. “Ecology”

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

b) Text B. “Environmental Science”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

c) Grammar:

Групи часів Indefinite (Present, Past і Future) в активному і пасивному станах

1. Зробити конспект правил утворення та вживання групи часів Indefinite

(Present, Past, Future) в Active and Passive Voice.

2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

d) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно обрати текст з англomовної газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

3.1.2. Питання для самоперевірки

1. What is ecology?
2. What factors does the organism environment include?
3. How did Ernst Haeckel define ecology in 1866?
4. Who wrote the first university course on the subject?
5. How is ecology usually considered?
6. What disciplines does ecology comprise?
7. What whole-world problems require attention nowadays?
8. What groups of organisms plant (bird, plankton) populations comprise?
9. What is the parallel form for “ecosystem” in Ukrainian literature?
10. What can you tell about environmental problems in Ukraine?
11. What do you know about environmental crisis in the world?

3.2. Модуль 3М-П2 “Environment”; Групи часів Continuous (Present, Past і Future) в активному і пасивному станах; переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мови, переклад тексту за фахом.

Література: [1, с. 16 -25], [2, с. 24-26], [6, с. 24-34]

3.2.1. Повчання

a) Text “Environment”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

b) Переклад суспільно-політичного

1. Самостійно вибрати текст з англomовної газети (2 500 др.знаків)

2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
 4. Письмове Summary.
 5. Усне Summary
- c) Групи часів Continuous (Present, Past і Future) в активному і пасивному станах
1. Зробити конспект правил утворення та вживання групи часів Continuous (Present, Past, Future) в Active and Passive Voice.
 2. Виконати тренувальні граматичні вправи.
- d) Домашнє читання. Переклад тексту за фахом
1. Самостійно вибрати текст з англійського тексту за фахом (8000 др.знаків)
 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
 4. Письмове Summary.
 5. Усне Summary

3.2.2. Питання для самоперевірки

1. What types of ecological factors do you know?
2. What reaction of the organism on the abiotic factor's influence (e.g. temperature) may be observed?
3. What factors are primary? Secondary?
4. What are the climatic factors?
5. What abiotic factors are essential to life?
6. What are the five factors that affect climate? What factors regulate temperature?
7. What climate factors affect Ukraine?
8. What are the major biotic factors in ecological systems?
9. What are major limiting abiotic factors in deserts?
10. What are the major abiotic factors of the temperate rainforests?
11. What are major biotic and abiotic factors of a lake?

3.3. Модуль ЗМ-ІІЗ “Population Ecology”; Групи часів Perfect (Present, Past і Future) в активному і пасивному станах; переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мови.

Література: [1, с. 25-34], [2, с. 26-28], [6, с. 35-46]

3.3.1. Повчання

a) Text “Population Ecology”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.

b) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно вибрати текст з англійської газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

c) Grammar:

Групи часів Perfect (Present, Past і Future) в активному і пасивному станах

1. Зробити конспект правил утворення та вживання групи часів Perfect (Present, Past, Future) в Active and Passive Voice.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.3.2. Питання для самоперевірки

1. How can we describe a population's distribution?
2. What are three common distribution patterns observed among individuals within a population?
3. Why do we try to estimate population sizes?
4. What values are indicated on the survivorship curve? Draw and explain.
5. What values can be obtained from the age structure diagram? Draw and explain.
6. What information can you get from a life table? Draw and explain.
7. Is a population a group composed of all members of the same species?
8. What is population?
9. Where does this group live?
10. What does population ecology study?
11. What will the status of specific population indicate?
12. What can the areas occupied by a population include?

3.4. Модуль ЗМ-П4 “The Habitat”; Групи часів *Perfect Continuous (Present, Past і Future)* в активному і пасивному станах; переклад суспільно-політичний текст з англійської на українську мову, переклад тексту за фахом.

Література: [1, с. 35-45], [2, с. 28-32], [6, с. 47-58, 61-62]

3.4.1. Повчання

a) Text “The Habitat”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

b) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно обрати текст з англійської газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

c) Grammar:

Групи часів Perfect Continuous (Present, Past і Future) в активному і пасивному станах

1. Зробити конспект правил утворення та вживання групи часів Perfect Continuous (Present, Past, Future) в Active and Passive Voice.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

d) Домашнє читання. Переклад тексту за фахом

1. Самостійно вибрати текст з англійського тексту за фахом (8000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

3.4.2. Питання для самоперевірки

1. How do we call the place occupied by organisms? Where the habitat can be found?
2. What factors does the habitat consist of?
3. What specific place tells about the role of species in the ecosystem?
4. What does the ecological niche tell us about? What factors does ecological niche depend upon?
5. How is succession initiated? What dynamics can be observed in succession?
6. What is organism address and profession?
7. Who gave these definitions to the organism?
8. What kinds of ecological succession do you know?
9. What is successional dynamics?
10. How many factors of ecological groups do you know?
11. What is a biotope?
12. What specific abiotic substances the factors do include?
13. What are natural disasters?
14. What do the biogeochemical cycles guarantee?

3.5. Модуль ЗМ-П5 “The Ecosystem”, “Famine and flood”, The Infinitive; переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мову.

Література: [1, с. 45 -55], [2, с. 38-42], [5, с. 73-84]

3.1.1. Повчання

е) Text A. “The Ecosystem”. “Famine and flood”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

ф) Домашнє читання. Переклад тексту за фахом.

1. Самостійно вибрати текст з англійського тексту за фахом (8000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.

5. Усне Summary

g) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно обрати текст з англomовної газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

h) Grammar:

The Infinitive

1. Зробити конспект правил вживання інфінітиву та його форм у активному та пасивному станах.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.1.2. Питання для самоперевірки

1. What is an ecosystem?
2. What are autotrophic beings?
3. What are heterotrophic beings?
4. What are the processes that autotrophic beings use to produce organic material from inorganic substances?
5. What is the primary energy source for life on earth?
6. What is the main means by which autotrophic beings obtain energy?
7. Which is the autotrophic group responsible for the production of most part of the molecular oxygen of earth?
8. In the ecological study of food interactions, what are the autotrophic beings called?
9. How are the heterotrophic beings divided in the ecological study of food interactions?
10. What are primary consumers?
11. Can a food chain present quaternary consume: without having secondary or tertiary consumers?
12. Can a tertiary consumer of one chain be a primary or secondary consumer of another chain?

3.6. Модуль ЗМ-П6 “Global Warming”, “Kyoto Revisited”, The Gerund; переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мову.

Література: [1, с. 55 - 64], [2, с. 47-50], [6, с. 94-100]

3.2.1. Повчання

a) Text A. “Global Warming”. “Kyoto Revisited”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

b) Домашнє читання. Переклад тексту за фахом.

1. Самостійно вибрати текст з англомовного тексту за фахом (8000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

c) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно обрати текст з англомовної газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

d) Grammar:
The Gerund

1. Зробити конспект правил вживання герундію та його форм у активному та пасивному станах.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.2.2. Питання для самоперевірки

12. What is one of the biggest threats facing the planet?
13. What is the cause of temperature's rising?

14. What have the researchers gathered over the past 20 years?
15. What is the global warming?
16. Do you know the real size of mankind's contribution to the warming trend?
17. How should greenhouse-gas emissions be abated?
18. What is in a new paper for the Copenhagen Consensus project examined?
19. Are rising temperatures capable of causing great economic harm-though a lot?
20. How much would total economic damage fall on farmers?
21. Why could farmers no longer use some lands?
22. What does Mr. Cline investigate?
23. What is the Kyoto treaty?
24. What would a global carbon tax encourage?
25. Why do many rich countries refuse to sign the Kyoto treaty?
26. Does the last policy recognize that predictions of climate change encompass a wide range of scenarios? Why?
27. What can you say about the possible damage costs?
28. Do you know three possible remedies?
29. Are given figures huge and very speculative?

3.7. Модуль ЗМ-П7 “Natural Wonders of the World”, The Participle;
переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мову.

Література: [1, с. 65-79], [2, с. 42-47], [6, с. 84-94]

3.3.1. Повчання

a) Text A. “Natural Wonders of the World”;

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

b) Домашнє читання. Переклад тексту за фахом.

1. Самостійно вибрати текст з англомовного тексту за фахом (8000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.

3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

c) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно обрати текст з англійської газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

d) Grammar:

The Participle

1. Зробити конспект правил вживання дієприкметника та його форм у активному та пасивному станах.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.3.2. Питання для самоперевірки

13. What does the Victoria Falls offer?
14. Who reported the existence of the Falls?
15. When did David Livingstone reported the existence of the Falls to the outside world?
16. What is the Hunters Road?
17. What does the list of commercial activities include?
18. What can you say about the Grand Canyon?
19. What can you say about the John Wesley?
20. What did John Wesley write about the Grand Canyon?
21. What can you say about the Colorado river?
22. What is Gorge?
23. What is Vishnu schist?
24. How many years ago did Grand Canyon form?
25. What other magnificent wonders of the world do you know?
26. When did the region become more politically stable?
27. Why are new activities emerging and why is the industry becoming more and more sophisticated?

3.8. Модуль ЗМ-П8 “Decision-Making on the Solution of Ecological Problems”, The Conditional sentences (Type 0, I, II, III); переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мову.

Література: [1, с. 80-91], [2, с. 59-60], [6, с. 121-138]

3.4.1. Повчання

a) Text A. “Decision-Making on the Solution of Ecological Problems”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

b) Домашнє читання. Переклад тексту за фахом.

1. Самостійно вибрати текст з англійського тексту за фахом (8000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

c) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно обрати текст з англійської газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

d) Grammar:

The Conditional sentences (Type 0, I, II, III)

1. Зробити конспект правил вживання умовних речень та їх структури побудови в реченнях.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.4.2. Питання для самоперевірки

1. Is it possible to speak about the target behavior of a system in a certain environment?
2. Why must we obtain necessary information?
3. What do you know about anthropo-ecological system?
4. What is the difference between the target behavior and adaptation of behavior?
5. What can we say from the viewpoint of social economic development?
6. Why must the barriers of natural conditions be learned?
7. What do you know about the process of cognition of natural and social laws?
8. What are trajectory variants?
9. What is one of the serious problems of the decision-making process in the solution of ecological problems?
10. What have many scientists already agreed?
11. In what solution does all branches of natural and social sciences intervene?
12. Is this certainly a generally acceptable view?
13. With what does its implementation meet?
14. What is the main problem of the specialized terminology?
15. Why do conflicts occur among specialists?
16. What is another problem of such inter-disciplinary cooperation?
17. Why is this discussion totally pointless?
18. What have we to realize?

3.9. Модуль ЗМ-П9 “Strategy of National Ecological Policy of Ukraine Until 2020”, Indirect speech; переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мову.

Література: [1, с. 91-101], [2, с. 61-62], [4, с. 360-383]

3.4.1. Повчання

а) Text A. “Strategy of National Ecological Policy of Ukraine Until 2020”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

б) Домашнє читання. Переклад тексту за фахом.

1. Самостійно вибрати текст з англомовного тексту за фахом (8000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

с) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно обрати текст з англомовної газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

d) Grammar:

Indirect speech

1. Зробити конспект правил вживання умовних речень та їх структури побудови в реченнях.
2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.4.2. Питання для самоперевірки

1. What are the main problems of pollutant emissions?
2. What can we observe in our environmental?
3. What have the competent authorities been continuously registering up?
4. What position does Ukraine take according to UNESCO?
5. Why does the system of state governance in the area of protection of waters require?
6. What can you say about drinkable water supply of Ukraine?
7. What are the main factors of sanitary and epidemiological well-being of population?
8. What does pollution of water with nitrates cause?
9. Why is status of land resources in Ukraine close to critical?
10. Is the largest territory of Ukraine occupied by agricultural lands (71 per cent), 78 per cent?
11. What can you say about forest resources in Ukraine?
12. Why doesn't the system of management in the area of protection and restoration of forests fully ensure?
13. What does biosphere of Ukraine count?
14. What can you say about a considerable decrease of landscape diversity in

Ukraine?

15. What is a strategic task in achieving the ecological balance of the territory of Ukraine?

3.10. Модуль ЗМ-П10 “State ecological monitoring”, Subjunctive mood. Revision; переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту з англійської на українську мову.

Література: [1, с. 101-115], [2, с. 52-55], [6, с. 106-120]

3.4.1. Повчання

a) Text A. “State ecological monitoring”.

1. Прочитати текст англійською мовою.
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Переказати текст.

b) Домашнє читання. Переклад тексту за фахом.

1. Самостійно вибрати текст з англомовного тексту за фахом (8000 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

c) Домашнє читання (переклад суспільно-політичного тексту)

1. Самостійно обрати текст з англомовної газети (2500 др.знаків)
2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
4. Письмове Summary.
5. Усне Summary

d) Grammar:

Subjunctive mood. Revision.

1. Зробити конспект правил вживання умовних речень та їх структури побудови в реченнях.

2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

3.4.2. Питання для самоперевірки

1. What can you say about the subjects of the state environment monitoring system?
2. What does the State Hydrometeorological Service (the Ministry of Emergencies) monitor?
3. Why are the chemical composition of atmospheric precipitations and their acidity under observation?
4. How many pollutants does the program of compulsory monitoring of air quality include?
5. What does State Environmental Inspectorate (the Ministry of Environment) provide?
6. How is water quality monitored?
7. What do water management organizations monitor?
8. What does Sanitary and Epidemiological Service (the Ministry of Health) carry out?
9. What can you say about the responsibilities of monitoring systems?
10. What are the indicators of radioactive contamination?
11. What do the enterprises of the State Forestry Committee monitor and assess?
12. What do the monitoring laboratories of the Ministry of Agricultural Policy carry out?
13. What does the Ministry of Emergencies monitor within the 30-km zone around the Chernobyl Nuclear Power Plant?
14. What does International Radioecology Laboratory of Chernobyl Centre for Nuclear Safety monitor?
15. What must local authorities do to prevent further contamination?

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П1.

Module control work № 1

[2, с. 20 – 24], [3, с. 4 – 23]

I. Grammar Test (Часи Групи Indefinite)

Put the right form of the verb:

1. You are a great cook! This cake (to taste) wonderful as usual. [2, с. 21 – 22], [3, с. 4 – 13]
2. The students (to ask) not to be late for their classes. [2, с. 21-22, 32], [3, с. 4 – 13]
3. My father is sure bicycles (to use) as the most popular city transport in twenty years' time. [2, с. 23, с. 32], [3, с. 19 – 23, с. 47 – 55]
4. It (to announce) in London that morning that the British Oil Corporation had discovered oil under the sea near the Welsh coast. [2, с. 22 – 23, с. 32], [3, с. 13 – 19]
5. A new hospital (to build) in our neighbourhood next spring. [2, с. 23 – 24, с. 32], [3, с. 19 – 23, с. 47 – 55]
6. They (to finish) the work at the end of the week. [2, с. 23 – 24], [3, с. 19 – 23]
7. The accident (to happen) while they were driving on the highway. [2, с. 22], [3, с. 13 – 19]
8. As long as I am head of this company, I (to handle) not all the business. [2, с. 23], [3, с. 19 – 23]
9. The desire for fame (to make) men work hard and does not let them rest till the goal is gained. [2, с. 21 – 22], [3, с. 4 – 13]
10. Yesterday, when he (to open) the door, he (to understand) that he (to do) it with a wrong key. [2, с. 22 – 23], [3, с. 13 – 19]
11. She (not to see) me when I (to come) into the room. [2, с. 22 – 23], [3, с. 13 – 19]
12. As a rule he (to translate) two articles a week. [2, с. 21 – 22], [3, с. 4 – 13]
13. Why you (not to put) your coat on yesterday? [2, с. 22 – 23], [3, с. 13 – 19]
14. He (to play) football every day. [2, с. 21 – 22], [3, с. 4 – 13]
15. Last year I (to take) by my parents to the South. [2, с. 22 – 23, с. 32], [3, с. 13 – 19, с. 47 – 55]

16. Tomorrow we (to pass) the examination. [2, c. 23-24], [3, c. 19 – 23]
17. He usually (to travel) by train. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
18. He filled in his name, signed the contract and (to give) it to the secretary. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
19. We (to stay) in that city twice in 2018. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
20. How often does Nick go to the swimming pool? – He (to go) to the swimming pool every day. He likes swimming. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
21. After supper my sister (to go) for a walk. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
22. Great Britain (to lie) in the eastern part of the Atlantic Ocean. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
23. The teacher (to explain) a new rule yesterday. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
24. We (to meet) them at the railway station tomorrow. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
25. The sea (to surround) the British Isles. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
26. Yesterday we (to write) a dictation. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
27. She (to give) you a good advice next week. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
28. The pupils of our form (to go) in for sport. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
29. The children (to spend) the whole day in the park. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
30. They (to go) to Poland next month. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
31. Many tourists (to come) to our town in summer. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
32. We (to reach) the village before dark. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
33. My brother (to be) on leave next spring. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
34. He (to like) to write long letters. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
35. The student (to pass) the examination successfully. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
36. Tomorrow they (to be) far from here. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
37. The Severn (to be) the longest river in Great Britain. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
38. The pupils of our form (to go) to the museum last week. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
39. He (to go) to the post-office to wire to his mother tomorrow. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
40. Usually I (to clean) my room on Saturday. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
41. I (to go) to England last year. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
42. I (to give) her a valuable present to her next birthday. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
43. Shakespeare's plays and poems (to be) the monument of a remarkable genius. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
44. We (to do) the work in time. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]

45. It (to rain) hard in the afternoon tomorrow. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
46. The sun (to rise) in the East. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
47. She (to tell) us the truth. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
48. You (to see) a beautiful park near the lake. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
49. Water (to freeze) at zero. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
50. I (to speak) and write English perfectly. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
51. I (to be) glad to see you again. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
52. I (to hear) somebody's voice in the distance. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
53. My friend (to learn) Shakespeare's poem by heart. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
54. She (not to clean) the flat in the evening. [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
55. The pupils (to write) dictations twice a week. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
56. We (to work) in the garden two days ago. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
57. (to plant) they a lot of trees in spring? [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]
58. The librarian (to give) us interesting books and magazines every month. [2, c. 21 – 22], [3, c. 4 – 13]
59. There (to be) flowers in her hand. [2, c. 22 – 23], [3, c. 13 – 19]
60. At what time (to get up) you tomorrow? [2, 23 – 24], [3, c. 19 – 23]

[1, c. 13-14]

II. Fill the gaps:

Environmental Science

Environmental science is an 1) _____ academic field that integrates physical and biological sciences (including physics, chemistry, biology, soil science, geology, and geography) to the study of the 2) _____, and the solution of environmental problems. Environmental science provides an integrated, quantitative, and interdisciplinary approach to the study of environmental 3) _____. Related areas of study include environmental studies and environmental engineering. Environmental studies incorporate more of the social sciences for 4) _____ human relationships, perceptions and policies towards the environment. Environmental engineering focuses on design and technology for improving environmental quality. Environmental scientists work on subjects like the understanding of earth processes, evaluating alternative energy systems, pollution control and mitigation, natural resource management, and the effects of global 5) _____. Environmental issues almost always include an interaction of physical, chemical, and biological 6) _____. Environmental scientists bring a system 7) _____ to the analysis of environmental problems. Key

elements of an effective environmental scientist include the ability to relate space, and time relationships as well as quantitative 8) _____. Environmental science came alive as a substantive, active field of scientific investigation in the 1960s and 1970s driven by a) the need for a multi-disciplinary approach to analyze 9) _____ environmental problems, b) the arrival of substantive environmental laws 10) _____ specific environmental protocols of investigation and c) the growing public awareness of a need for action in addressing environmental problems.

A) Analysis, B) systems, C) complex, D) approach, E) requiring, F) processes, G) climate change, H) understanding, I) interdisciplinary, J) environment.

4.2. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П2.

Module control work № 2

[2, с. 24 –26], [3, с. 23 –30]

I. Grammar Test (Часи Групи Continuous)

Put the right form of the verb:

1. I cut my finger when I (to peel) the potatoes. [2, с. 24 – 25], [3, с. 26 – 28]
2. Our flat (to paint) at the moment, so it doesn't look its best. [2, с. 24, с. 32], [3, с. 23 – 26, с. 47 –55]
3. When the Smiths came they (to convince) the whole hour that Paul himself had broken the window at his house because he wanted to make them think that a burglar had stolen his valuable stamp collection. [2, с. 24-25], [3, с. 26 – 28]
4. Where are you going? I (to speak) with you. [2, с. 24], [3 с. 23 – 26]
5. My brother will be absent. He (to prepare) for his exam at this time tomorrow. [2, с. 25], [3 с. 28 – 30]
6. Steven (to talk) with Ann when I saw them in the Central Park. [2, с. 24-25], [3, с. 26 – 28]
7. He was getting the best care and treatment in the hospital, and he (to monitor) night and day. [2, с. 24-25, с. 32], [3, с. 26 – 28, с. 47 – 55]
8. The new computer system (to install) at the moment. [2, с. 24-25, с. 32], [3, с. 23 – 26, с. 47 –55]
9. We can't take the car: it (to repair) in the garage. [2, с. 24, с. 32], [3, с. 23 – 26, с. 47 –55]

10. Nowadays people (to blame) their circumstances for what they are. [2, c. 24-25], [3 c. 23 – 26]
11. When I looked out of the window, I saw that it (to snow) and everything was covered with snow. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
12. Somebody (to talk) in the next room? – No, nobody (to talk). My son (to watch) television now. [2, c. 24], [3 c. 23 – 26]
13. What he (to do) here? – He (to wait) for his friend. [2, c. 24], [3 c. 23 – 26]
14. They (to play) chess the whole evening. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
15. At two o'clock tomorrow we (to take) our French lesson. [2, c. 25], [3, c. 28 – 30]
16. Yesterday I returned home at eight o'clock: it (to get) dark and (to rain) at the time. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
17. Tomorrow he still (to work) when I come home. [2, c. 25], [3, c. 28 – 30]
18. We are very busy now. We (to discuss) a very important question. [2, c. 24], [3 c. 23 – 26]
19. She (to sit) in the armchair and (to read) an interesting book now. [2, c. 24], [3 c. 23 – 26]
20. You (to work), when I phoned you last night? -Yes, I (to work). [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
21. Where is Anna? She is in the library. She (to prepare) her report for tomorrow. [2, c. 24-25], [3, c. 23 – 26]
22. It (to be) raining hard now. [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
23. We (to be) passing our English examination at this time tomorrow. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 –29]
24. Look! The bus (to come) up. [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
25. I (to be) playing the violin when she came in. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
26. She (to be) preparing dinner at 3 o'clock. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
27. What (to do) the children now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
28. She (to be) writing a report in the library at that time. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
29. I (to be) cleaning my room when you come. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
30. They (to speak) in the street now. [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
31. The doctor (to be) examining the patients at 10 o'clock yesterday. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
32. He (to be) taking a walk in the park at 10 o'clock. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 29]
33. They (to play) football there now. [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
34. Their daughter (to be) going to be a nurse. [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
35. They (to be) flying to America at this time on Saturday. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 –29]

36. Why she (to cry) now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
37. They (to be) talking about that day's weather. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
38. I (to be) skating the whole day tomorrow. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
39. Where you (to go) now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
40. We (to be) preparing for the English examination the whole day. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
41. We (to be) working hard this time tomorrow. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
42. (to be) you answering the teacher's questions now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
43. My brother (to speak) over the telephone when I came in. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
44. She (to be) taking a music lesson at 10 o'clock on Sunday. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
45. (to be) your friends playing chess now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
46. The mother (to be) knitting a pullover when her little son broke a new cup. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
47. They (to build) a new club when you are in the country in summer. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
48. (to be) your father (to look) through the newspapers now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
49. (to be) you having tea when your parents came home from work? [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
50. The boys (to play) football when you come home. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
51. (to be) the dog barking in the yard now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
52. (to be) you (to do) your home task when they came home? [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
53. He (to ski) at 5 o'clock tomorrow. [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
54. (to be) you doing your homework now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
55. What (to be) you doing when your parents came home from work? [2, c. 24 – 25], [3, c. 26 – 28]
56. What you (to do) at 10 a.m. tomorrow? [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 30]
57. (to be) the sun (to shine) in the sky? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]
58. It (to rain) at that time on Sunday. [2, c. 24-25], [3, c. 26 – 28]
59. What your friend (to do) when you come to him tomorrow? [2, c. 25 – 26], [3, c. 28 – 29]
60. (to be) you (to listen) to the radio now? [2, c. 24 – 25], [3, c. 23 – 26]

[1, c. 15]

II. Fill the gaps:

The cycle of biogenic elements and primary production in the principal types of and ecosystems have been studied. It has been demonstrated that 1) _____ volume of primary production on land is approximately double that of the total production of the world ocean and that the productivity of tropical forests is particularly high. The earth's surface is photographed in the visible and infrared regions of the spectrum from spacecraft in order 2) _____ the biomass reserves in terrestrial ecosystems. Research on the utilization of organic matter synthesized by autotrophs has shown that on land only 3) _____ of organic matter is used directly by herbivorous animals, while the bulk of it, in the form of dead plant tissue, is consumed by saprophagous and saprophytic organisms. In addition to feeding links, other links exist between organisms in ecosystems, particularly those involving metabolic products released by organisms into the 4) _____. They are being actively studied in both terrestrial and 5) _____ ecosystems.

The study of the biosphere as a whole is particularly important, 6) _____ the determination of primary production and decomposition worldwide and the 7) _____ of biogenic elements. These problems can only 8) _____ through the concerted efforts of scientists from various countries.

9) _____ of the phenomena studied by modern ecology explains its extensive ties with numerous natural and humanistic sciences. Population ecology 10) _____ genetics, physiology, ethology, biogeography, taxonomy, and demography.

A) Global cycle, B) environment, C) involves, D) a small portion, E) the total, F) to evaluate, G) be solved, H) the diversity, I) aquatic, J) including

4.3. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-ПЗ.

Module control work №3

[2, c. 26 – 28], [3, c. 30 – 40]

I. Grammar Test (Часи Групи Perfect)

Put the right form of the verb:

1. Next month I (to know) Rick for twenty years. [2, c. 27-28], [3, c. 38 – 40]
2. Alan and Chloe are both down with the flu. Thank God I (not to caught) it from them. [2, c. 26-27], [3, c. 30 – 35]
3. After they (to enter) the church, they stood quietly for a moment, adjusting their eyes to the dim light. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
4. By the time we got to the shopping center it (to close). [2, c. 27, c. 32], [3, c. 35 – 38, c. 47-55]
5. Don't worry! By the time we meet again, all your problems (to solve). [2, c. 27-28, 32], [3, c. 30 – 35, c. 47-55]
6. A machine (to invent) which will make you invisible for 48 hours. How would you want to spend these two days? [2, c. 26-27, c. 32], [3, c. 38 – 40, c. 47-55]
7. You are a human dynamo, I (to see) never you waste a minute. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
8. The tourists hope that the tornado (to finish) before they arrive in California. [2, c. 27-28], [3, c. 38 – 40]
9. When I came back home, my family (to have) already had dinner and were now watching the film. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
10. The 10.30 flight to Greece (to delay). [2, c. 26-27, 32], [3, c. 30 – 35, c. 47-55]
11. The waiter served the food, which (to cook) by the best chef in Paris. [2, c. 27, 32], [3, c. 35 – 38, c. 47-55]
12. I hope that the report (to write) by 5 o'clock tomorrow. [2, c. 27-28, c. 32], [3, c. 38 – 40, c. 47-55]
13. You (to do) your homework by seven o'clock? [2, c. 27-28], [3, c. 38 – 40]
14. Helen got off the bus and walked into the bank when she realized that she (to leave) her handbag on the bus. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
15. I (to be) to London this year. [2, c. 26-27], [3, c. 30 – 35]
16. They (not to finish) their work yet. [2, c. 26-27], [3, c. 30 – 35]
17. Your mother already (to come)? [2, c. 26-27], [3, c. 30 – 35]
18. When she got to the shop, it (to close). [2, c. 27], [3, c. 35 – 38, c. 47-55]
19. Nick (return) from office by seven o'clock. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
20. We (to build) a new house by the end of the year. [2, c. 27-28], [3, c. 38 – 40]
21. She (to do) already the work. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
22. I had to buy a new pen because I (to lose) the old one. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]

- 23.He (to pass) his examinations before you return from Kyiv. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 24.The postman (to bring) us two letters from our relatives. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 25.The last electric train (to go) when we got to the station. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 26.The expedition (to leave) for the North by April. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 27.I (to wash) just the dishes. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 28.After I (to leave) for work I remembered that I (to forget) to ring you up. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 29.I (to give) the final answer by three o'clock. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 30.We (to write) a long dictation. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 31.We (to collect) our things and got into the bus before it started raining. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 32.She (to look) up the new words in the dictionary before you come. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 33.Ann (to leave) just the house. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 34.What you (to do) before you left the house? [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 35.We (to leave) the Institute by five o'clock tomorrow. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 36.The children (to clean) already the room. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 37.By what time you (to do) your homework yesterday? [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 38.I (to return) the book to the library by this time on Sunday. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 39.I (to show) him my collection of stamps. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 40.What did you do after you (to do) your homework? [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 41.The girls (to do) the room before their mother comes home. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 42.The teacher (to open) the window to air the room. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 43.What you (to do) before you went to bed? [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 44.My elder brother (to translate) the text by 10 o'clock. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 45.The mother (not to prepare) breakfast yet. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 46.Where you (to live) before your family moved to this place? [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 47.We (to prepare) supper before you come from work. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]

- 48.I (not to do) my home task yet. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 49.Last week we discussed the performance which we (to see) at our drama theatre. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 50.I (to write) the report by this time tomorrow. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 51.Ann (not to be) to Kyiv yet. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 52.The mother (to prepare) dinner by 3 o'clock. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 53.The pupils of our form (to pass) the exam in English by 12 o'clock. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 54.She (not to learn) this poem by heart yet. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 55.My friend told me a lot of interesting he (to see) in London. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 56.The teacher (to check) up our tests by that time. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 40]
- 57.I (not to finish) my work yet. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]
- 58.She showed me the new dress she (to sew) herself. [2, c. 27], [3, c. 35 – 38]
- 59.The expedition (to leave) for the South by September. [2, c. 30 – 31], [3, c. 38 – 340]
- 60.She (to write) the test already. [2, c. 26 – 27], [3, c. 30 – 35]

[1, c. 17]

II. Fill the gaps:

Nitrogen is also required by all organisms but cannot be used by most in the gaseous form. Nitrogen fixation, the conversion of N₂ gas into a biologically 1) _____, occurs in some species of bacteria and cyanobacteria or may be caused by lightning.

Atmospheric gases are important in 2) _____ the climate and the light environment. Absorption of electromagnetic radiation by the atmosphere determines the spectrum of light reaching the Earth's surface. Absorption and reflectance of infrared radiation by 3) _____ such as CO₂ and water vapor regulate temperature.

Among other environmental factors determining the range and distribution and form of organisms are mechanical stimuli such as wind or water 4) _____, and the presence of metals, inorganic nutrients, and toxins in the air, soil, or food.

The biotic environment of an individual is 5) _____ of members of the same or other species. Intraspecific interactions involve the need to breed with other individuals, to gain protection through living in a group, and to compete for 6) _____ such as food, light, nutrients, and space.

Humans alter their environment in ways that exceed the impact of all other organisms. For example, the 7) _____ of greenhouse gases into the atmosphere contributes to 8) _____ over the entire planet. This in turn has impacts on the distribution of all other species. The release of pollutants into the environment brings organisms into contact with stresses to which they were not 9) _____ exposed. This the evolution of new varieties, eventually perhaps new 10) _____, adapted to the polluted environments.

A) Greenhouse gases, B) previously, C) resources, D) made up, E) movement, F) species, G) determining, H) release, I) useful form, J) climate alterations.

4.4. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П4.

Module control work №4

[2, с. 24 –26], [3, с. 40 – 44]

I. Grammar Test (Часи Групи Perfect Continuous)

Put the right form of the verb:

1. A fine rain (to fall) steadily since six o'clock and there is a dark mist on the river. [2, с. 28-30], [3, с. 40 – 43]
2. Andrew, who is English, (to live) in New York for seven years when we met. [2, с. 30], [3, с. 43 – 44]
3. He said that he (to wait) his article for 3 days when I arrived. [2, с. 30], [3, с. 43 – 44]
4. He said that he (to write) a letter for 2 hours when I came. [2, с. 30], [3, с. 43 – 44]
5. Emma, who (to listen) attentively, knew with absolute certainty that he was speaking the truth. [2, с. 30], [3, с. 43 – 44]
6. Next year I (to live) in Kyiv for thirty years. [2, с. 30-31]
7. She (choose) some dairy products: butter, cheese, milk and cream for 20 minutes. [2, с. 28-30], [3, с. 40 – 43]
8. A surgeon felt tired because he (to work) hard all day. [2, с. 30], [3, с. 43 – 44]
9. My father (to work) at this theatre for twenty years by 2021. [2, с. 30-31]
10. My mother (to read) a cookbook for a month. [2, с. 28-30], [3, с. 40 – 43]

11. I (to wait) for a bus for half an hour before it arrived. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
12. She (to wait) for this comedy for a month before it is on the repertoire of the theatre. [2, c. 30-31]
13. A chemist (to make) a medicine for an hour before it was ready. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
14. We (to talk) about fruits, which are sold at the greengrocery shop for 15 minutes. [2, c. 28-30], [3, c. 40 – 43]
15. At the market my mother (to choose) potatoes, carrots, beetroots, onion, tomatoes, cucumbers and cabbage for an hour. [2, c. 28-30], [3, c. 40 – 43]
16. His father (to work) at this hospital for 25 years before he retired. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
17. I (to work) on this report about our famous actors for two hours before my sister comes. [2, c. 30-31]
18. We (to play) tennis for three hours already yesterday when it started raining. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
19. Tom (to read) books about the theatre for several years before he becomes an expert. [2, c. 30-31]
20. I (to look for) this journal since the very morning. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
21. She (to write) a composition for an hour already. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
22. The young man (to work) at the laboratory for two years before he decided to enter the University. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
23. How long your sister (to study) at school? [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
24. I (to read) an interesting book since I returned home. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
25. We (to pack) up our things for two hours when it was time to go to the railway station. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
26. How long you (to do) these exercises? [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
27. My brother (to work) at English translation since the very morning. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
28. The scientist (to work) at the experiment for about a year before the problem was solved. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
29. It (to rain) since the very morning? [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
30. He (to suffer) from a headache all day long. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
31. They (to sail) for about a month when they saw a small island. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
32. Have (to live) in this town for 5 years? [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
33. We (to gather) mushrooms ever since sunrise. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]

- 34.It (to snow) all day when I left home. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
- 35.I (to translate) this difficult article for two hours before you come. [2, c. 30 – 31]
- 36.I (to listen) to the music since 5 o'clock. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 37.I (to dust) the room for half an hour when my mother came home. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
- 38.He (to skate) with his friends for more than an hour before his parents come home. [2, c. 30 – 31]
- 39.My friend (to train) his dog for 3 years already. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 40.She (to wait) for forty minutes before the taxi came. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
- 41.They (to listen) to the music for some time when you ring them up. [2, c. 30 – 31]
- 42.The gardener (to sort) the apples since morning. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 43.The girl (to listen) to the music for two hours before her brother brought her an interesting book from the library. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
- 44.We (to travel) by sea for several weeks before you join us. [2, c. 30 – 31]
- 45.The children (to play) football since the mother came home. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 46.What she (to do) for two hours when her friend came to her? [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
- 47.The young man (to make) the plan of the journey for some hours by 6 o'clock in the evening. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
- 48.My elder brother (to play) football since the childhood. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 49.She (to read) a book for an hour before her mother came home. [2, c. 30], [3, c. 43 – 44]
- 50.She (to listen) to the music for 40 minutes before her brother comes home from school. [2, c. 30 – 31]
- 51.The boy (to do) his homework for 2 hours already. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 52.How long you (to learn) English? [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 53.She (to listen) to the music for some time by 12 o'clock. [2, c. 30 – 31]
- 54.The pupils (to write) a dictation for 40 minutes. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 55.How long you (to read) this book? [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 56.Our family (to live) in this house for 10 years. [2, c. 30 – 31]
- 57.My mother (to prepare) dinner since 11 o'clock. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]
- 58.Do you play chess? How long you (to play) it? [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]

59.They (to build) this bridge by the end of the year. [2, c. 30 – 31]

60.The girls (to watch) TV since they came home. [2, c. 28 – 30], [3, c. 40 – 43]

[1, c. 16]

II. Fill the gaps:

Environment is 1) _____ of all external factors, both biotic (living) and abiotic (non-living), to which an organism is exposed. Biotic factors include influences by members of the same and other species on 2) _____ and survival of the individual. Primary abiotic factors are light, temperature, water, atmospheric gases, and ionizing radiation, influencing the form and 3) _____ of the individual.

For 4) _____ environmental factor, an organism has a tolerance range, in which it is able to survive. The intercept of these ranges constitutes the ecological niche of the organism. Different individuals or species have different tolerance ranges for particular environmental factors – this variation 5) _____ the adaptation of the organism to its environment. The ability of an organism to modify its tolerance of certain environmental factors in response to a change in them represents 6) _____ of that organism.

The spectrum of electromagnetic radiation reaching the Earth's surface is determined by the absorptive 7) _____ of the atmosphere. Biologically, the most important spectral range is 300-800 nanometers, incorporating ultraviolet, visible, and infrared radiation. Visible light provides the energy source for most forms of life. Light absorbed by pigment molecules (chlorophylls and carotenoids) is converted into chemical energy through 8) _____. Light availability is especially important in determining the distribution of plants. Photosynthetic organisms can 9) _____ within a wide range of light intensities. Full sunlight in the tropics is around 2000 photons. Photosynthetic organisms have survived in 10) _____ where the mean light is as low as 0.005% of this value.

A) The plasticity, B) represents, C) the sum, D) photosynthesis, E) exist, F) each, G) the development, H) locations, I) function, J) properties

4.5. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П5.

Module control work № 5

[2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]

I. Grammar Test (The Infinitive)

Put the right form of the Infinitive:

1. There is nothing (to done). [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
2. You'll have to attend preparatory courses to be able (to enter) the university. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
3. He is said (to leave) school. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
4. What is your opinion about the steps (to take) in order to help the pupils in their studies? [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
5. They must (to argue) about the right occupation to choose. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
6. (To teach) is a responsible task. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
7. My sister is glad (to teach) English. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
8. I'm sorry (not to help) you. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
9. It seems (to rain) since the very morning. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
10. They are glad (to be taught) by such outstanding teachers. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
11. I'm sure very soon I shall be sorry (not to speak) with you about it. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
12. When she felt worse, she was sorry (not to consult) the doctor. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
13. I know that when I return to town in autumn, my friend is sure (to work) at her thesis. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
14. Our teacher is glad (to teach) such clever students. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
15. She is said (to write) a new book. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
16. Why didn't you (to come) yesterday? [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
17. I am sorry (to wait for) you for the whole evening. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
18. I intended (to show) you my collection of snapshots. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]
19. They are said (to be) rather good. [2, с. 38 – 42], [3, с. 85 – 100]

20. Tomorrow I shall be busy: I expect (to read) for the examination all day long. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
21. The examination is said (to be) very difficult. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
22. Our students are very glad (to give) consultations. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
23. I'm so glad (to give) the necessary explanations at the last consultation. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
24. He (to know) to speak English well. (SIC) [2, c.40-42], [3, c.94-97].
25. She is said (to work) much. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
26. My father is considered (to make) an extraordinary discovery. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
27. This man is believed (to achieve) much in the field of science. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
28. She is sure (to come). [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
29. He didn't seem (to hear) the news. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
30. My friend happened (to be) at home. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
31. She didn't prove (to be) a well-read person. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
32. The mother is certain (to return) soon. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
33. She is not likely (to do) it. [2, c.40-42], [3, c.94-97].
34. Sandra managed (to find) a solution. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
35. His language skills seem (to improve). [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
36. Andrew hates (to get up) early in the morning. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
37. Dave agreed (to meet) his friends at the café tomorrow evening. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
38. I can't stand (to live) in the countryside. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
39. What are you going to do after (to finish) school? [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
40. Mike warned his sister not (to come) back late. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
41. We usually learn (to read) at school. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
42. Ann didn't know what (to answer). [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
43. George practices (to swim) twice a week. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
44. My dad gave up (to smoke) a long time ago. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
45. I would like (to visit) Brazil this summer. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
46. Ken failed (to make) new friends at school. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
47. Have you ever thought of (to grow) your own fruit and vegetables? [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
48. We arranged (to return) back home on 10 of June. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]

49. I happened (to wait) for the bus when the accident happened. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
50. You must (to joke). [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
51. We (to wait) for ages. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
52. If you had run a bit faster, you would (to win). [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
53. I am glad (to hear) it. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
54. He seems (to write) much. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
55. He is reported (to write) a new novel. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
56. She ought (to tell) the truth. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
57. This house seems (to rebuild) already. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
58. I don't (to understand) this text. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
59. I happened (to ask) her about you when you came in. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]
60. He seems (to ask) wrong people. [2, c. 38 – 42], [3, c. 85 – 100]

[1, c. 45-46]

II. Fill the gaps:

The Ecosystem

The ecosystem is defined as a unit of biosphere which has the structural and functional aspects. It consists of the community and physical environment including interactions between them. It was _____ in the year 1935 by the Tansley.

The _____ can be temporary which includes the rain water pond. It can be permanent also. They may be natural which includes the rivers. They are also manmade which includes the aquarium. It can be small which includes the pond or a drop of water. It can be large which includes the ocean. There is a small ecosystem own as the micro ecosystem. The distinct community consisting of number of _____ species forms an ecosystem.

The ecosystem consists of two components which are known as the biotic and abiotic. The biotic component includes the autotrophs, heterotrophs and the reducers. They form the living members of an ecosystem. These _____ are related by the food mainly. The food transfers the matter and energy to the outside world. The autotrophs are also known as the producers. They make the food by the process of photosynthesis from the _____. They not only make their food but also r the other organisms. They absorb the energy from sun and convert into the chemical energy. They release oxygen. The organic

compounds release energy during _____. They are also referred as the transducers as they can _____ one form of energy to the other form. The organic compounds which are formed play an important role in _____ of bodies and help in the release of energy. They maintain the ratio of gases which help to maintain the balance of _____. The heterotrophs are not able to make their own food. It includes the zooplankton, larvae, bugs, higher animals and vertebrates. They are also _____ as the consumers. They are of different types. Basically, they are of herbivores and carnivores type.

A) ecosystem, B) introduced, C) components, D) respiration, E) the building, F) known, G) different, H) inorganic materials, I) nature, J) convert.

4.6. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П6.

Module control work № 6

[2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]

I. Grammar Test (The Gerund)

Put the right form of the Gerund:

1. I don't like (to sit) in a room in such weather. [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
2. When will the (sit) of the literary circle be held? [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
3. You can find the sender's address at the (begin) of the letter. [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
4. (To walk) is very useful. [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
5. You may finish this discussion after my (to leave). [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
6. After (to finish) their homework the children went out to play. [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
7. The telephone is (to ring). [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
8. What do you mean by (to come) to the lesson without reading the story? [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
9. On every floor of the hotel there are rooms for (to wash). [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]
10. They enjoyed (to sit) in the sun and (to bath) in the river. [2, с. 47 – 50], [3, с. 113 – 123]

11. There is no hope of our (to get) home before 7 o'clock. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
12. He returned home after a year's absence, it was a happy (to meet). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
13. I like (to invite) friends to my house. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
14. The mother got angry (to see) such a great disorder. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
15. She was proud (to see) this famous writer. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
16. I've no objections (to be asked) about it. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
17. She's quite sure of (to ask) him about his travel. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
18. I do not like (to attract). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
19. Soames had the peculiar (to feel) of having overdone his own honesty. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
20. At every school she went she learned (to draw), besides being taught by her father at home. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
21. It is historically true. I loathe (to have) to admit it. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
22. It's no good to (try) to keep him here. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
23. She kept on (to laugh) at father. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
24. She stopped (to cry), looked up, said nothing. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
25. I like (to invite) friends to my house. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
26. The mother got angry (to see) such a great disorder. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
27. I have no objections (to ask) about it. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
28. (To travel) is a very pleasant thing. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
29. I don't like the idea of (to walk) in the rain. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
30. After (to leave) her umbrella in the hall, she entered the living-room. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
31. What do you mean by (to come) to the lesson without (to read) the story? [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
32. On every floor of the hotel there are rooms for (to wash). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
33. He felt better for (to write) the letter. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
34. She enjoyed (to give) parties. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
35. I remember laughing aloud, and the laugh (to carry) by the wind away from me. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
36. Nobody can go on (to live) without some belief. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
37. It is awfully hard work (to do) nothing. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
38. My friend is fond of (to swim). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]

39. At every school she went she learned (to draw) besides (to teach) by her father at home. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
40. I like (to make) people happy. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
41. No one could pass in or out without (to see). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
42. She denies (to speak) with him. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
43. It is no use (to tell) like that to me. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
44. He turned at (to hear) her footsteps. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
45. He has no right to come bothering you and your father without (to be invited). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
46. Tom went on (to whitewash). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
47. He did not remember (to see) in that room. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
48. The child deserves (to praise). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
49. It looks like (to rain). [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
50. I hope you will forgive me (to disturb) you. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
51. I said something about my clock (to be) slow? [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
52. I do not remember (to hear) the legend before. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
53. Are you quite sure of those words (to refer) to my brother? [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
54. Do not forget (to shut) the windows when you leave home. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
55. I am fond of (to give) presents. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
56. I am fond of (to be given) presents. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
57. You are responsible for (to give) him that job. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
58. I am sorry for (to be given) such a small scholarship. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
59. One can (to learn) a lot by reading. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]
60. She (to be surprised) at my coming. [2, c. 47 – 50], [3, c. 113 – 123]

[1, c. 55-56]

II. Fill the gaps:

Global warming looms, in many people's minds, as one of _____ threats facing the planet. Over the past 20 years researchers have gathered evidence that the burning of fossil fuels is causing temperatures to rise. However, the exact pace of global warming, as well as the size of mankind's _____ to the warming trend, remain uncertain. Aside from these issues is the question of precisely how greenhouse-gas emissions should be abated, assuming that they need to be reduced at all. In a new paper for the Copenhagen

Consensus project, William Cline of the Centre for Global Development and the Institute for International Economics _____ these topics.

Rising temperatures are capable of causing great economic harm-though a lot depends not just on how big future rises prove to be but also on how quickly they happen. One estimate is that a doubling of atmospheric _____ of carbon dioxide would cost between 1% and 2.5% of global GDP, depending on what kinds of damage you include.

One study from America's Environmental Protection Agency _____ the possible costs. Around a quarter of the total economic damage would fall on farmers, who could no longer use some lands. Around a sixth of the total cost would come in the form of increased cooling costs for homes and offices (net of the reduced costs of heating). Rising sea levels, damage to drinking-water _____ and heatwaves would each account for 10%. Deforestation and rising ozone pollution together would _____ another 10%. And the economic estimates exclude the "amenity value" – the price people would be willing to pay to avoid rising _____ for reasons of convenience.

Yet totting up such _____ is far from straightforward. That is because applying cost-benefit analysis to climate change is harder than for most public-policy _____ : many of the benefits will not be realized for decades or centuries, while the costs of abatement will be felt today.

A) listed, B) examines, C) supplies, D) figures, E) the biggest, F) questions, G) add, H) temperatures, I) contribution, J) concentrations.

4.7. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П7.

Module control work №7

[2, с. 42 – 47], [3, с. 100 – 113]

I. Grammar Test (The Participle)

Put the right form of the Participle:

1. Is this seat (to take)? [2, с. 42 – 47], [3, с. 100 – 113]
2. The man (to stand) at the door helped the old woman to get off the bus. [2, с. 42 – 47], [3, с. 100 – 113]
3. (To see) that he was late he took a taxi. [2, с. 42 – 47], [3, с. 100 – 113]
4. What is this instrument (to use) for? [2, с. 42 – 47], [3, с. 100 – 113]
5. Watches and cameras (to make) in Japan are very popular all over the world. [2, с. 42 – 47], [3, с. 100 – 113]

6. (To take) the child by the hand she hurried to the kindergarten. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
7. (To receive) a letter, I usually answer it at once. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
8. While (to prepare) for an examination, he always studies in the reading-hall. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
9. While (correct) the students' test-papers, the teacher underlined the mistakes with a red pencil. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
10. (To correct) by the teacher regularly, the exercises are very useful to the students. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
11. (To correct) the test-papers, the teacher returned them to the students. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
12. (To be corrected) by the teacher yesterday, the students' test-papers will be returned to them today. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
13. (To hear) the sounds of music, they stopped talking. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
14. This is a church (to build) many years ago. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
15. While (to examine), the boy could not help crying. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
16. Where is the boy (to throw) the stone? [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
17. (To prescribe) the medicine, the doctor went away. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
18. (To show) the wrong direction, the travelers soon lost their way. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
19. Time (to permit), we will go for a walk. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
20. The treaty (to sign), trade was at once resumed. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
21. The day (to be) finer and a little warmer than the previous one, he went out again. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
22. (Not to understand) the rule, he made many mistakes. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
23. (To finish) the book, I had a holiday. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
24. While (to understand) your problem, I don't know how I can help. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
25. (To find) only in the Andes, the plant is used by local people to treat skin diseases. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
26. (To wait) six weeks for the washing machine to be delivered, I decided to cancel the order. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
27. A line (to see) through this crystal looks double. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]

- 28.(To open) her eyes, the baby began to cry. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 29.(Not to understand) the rules, I found the cricket match boring. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 30.(To be) unemployed, Ben spent a lot of time filling in job application forms. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 31.(Not to hope) to be recognized, I chose a sit in a dark corner. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 32.(To look) after carefully, this plant can live through the winter. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 33.Where is the boy (to throw) the stone? [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 34.There (to be) little time left, we took a taxi. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 35.(To lose) the key, the boy couldn't get into the house. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 36.Peter left the room (to say) that he was in a hurry. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 37.(To think) that he was busy, I decided to call on him later. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 38.(To graduate) from the university, I decided to return to my home city. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 39.When (to speak) English, pay more attention to the word order. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 40.(To run) across the field, I fell and hurt my ankle. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 41.She stood silent, her lips (to press) together. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 42.The moonlit road was empty, with the cool wind (to blow) in their faces. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 43.He picked up the (to break) pencil. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 44.We admired the stars (to twinkle) in the sky. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 45.(To reach) the classroom, she became the object of many questions. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 46.This was (to say) as if thinking aloud. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 47.When (to question) Ann kept silence. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 48.The bag was (to lose) yesterday. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 49.The effect of her words was (to terrify). [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 50.We heard the wheels of the dog-cart (to crash) on the gravel of the drive. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 51.She has found me (to unalter). [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 52.Presently other footsteps were heard (to cross) the room below. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
- 53.Generally (to speak), I don't like boys. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]

- 54.The taxi could be seen (to wait) outside. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
 55.She had (to draw) room decorated. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
 56.Get your things (to pack). [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
 57.The two men were heard (to descend). [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
 58.There was sunlight (to come) in through the shutters. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
 59.A cold wind swept the pavement, (to bear) a scrap of silver paper from a chocolate box across the lamplight. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]
 60.I am going to Rome (to have) friends there. [2, c. 42 – 47], [3, c. 100 – 113]

[1, c. 66-67]

II. Fill the gaps:

The Grand Canyon

The Grand Canyon of the Colorado River is the largest gorge in the world—a 290-mile-long gash across the face of the Colorado Plateau in _____ Arizona. Rim to rim, it measures up to 18 miles across, with an average width of 10 miles; its average depth is one mile. Within this Delaware-size area of eroded rock rise mountains higher than any in the eastern United States and that dark walls of gorges _____ of years old. Agent of this scene, the Colorado River drops 2,200 feet over nearly 200 rapids as it roars through the Canyon _____ the Gulf of California.

Numbers, though, tell only _____ of the canyon's story and merely hint at the magic of its myriad hues, strata, spires and gorges. The place is more than the sum of its parts—so much more that neither the eye nor the mind of the beholder can _____ more than a small part of it at one time. As John Wesley Powell, whose party in 1869 became the first to traverse the canyon by river, wrote, “You cannot see the Grand Canyon in one view, as if it were a changeless _____ from which a curtain might be lifted.”

At the canyon's bottom, a mile below the rim, the Colorado River slices through Granite Gorge, _____ some of the oldest rocks visible anywhere on the earth. Nearly two billion years old, the Vishnu schist is the gleaming black _____ of a once towering mountain range. Some 500 million years after it formed, vast rifting and faulting laid it down the tilted, _____ sediments of the Grand Canyon Series atop schist. Ten distinct layers of sandstone, limestone, and shale bespeak the advance and retreat of _____ seas, the building up and wearing down of mountains, the meandering of rivers over 600 million years.

A) encompass, B) toward, C) remnant, D) spectacle, E) millions, F) colorful, G) ancient, H) exposing, I) northern, J) part.

4.8. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П8.

Module control work №8

[2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]

I. Grammar Test (The Conditional Sentences)

Put the right form of the verb in Conditional Sentences:

1. If I (to be free) tomorrow, I shall join you with pleasure. [2, с. 59 – 60], [3, с. 58 – 60]
2. If your brother (to be) here now, he will be surprised at your behaviour and I am sure he would not approve of it. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 – 60]
3. If we (to be) not writing this exercise now I should give you my pen. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
4. If it (to be raining) now, the children would not be running about in the garden. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
5. If the students (to work) regularly they will pass their exams. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
6. I would come at once, if you (to be) really ill. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
7. If you I had met her I (to tell) her about it. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
8. If I leave town I never (to tell) my people where I am going. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
9. You will get good results if you (to apply) this method of calculation. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
- 10.If they (to find) the exact meanings of these words, they will understand the text easily. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
- 11.If the wind (to be) favourable, the ship would reach the port of destination early in the morning. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
- 12.The results of the experiment (to be) much better if he had used the new equipment. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
13. (To be) the vapour cooled below its dew point, some of it would become liquid. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]
- 14.Most lakes and rivers would dry up if they (to depend) solely upon precipitation for their store water. [2, с. 59 – 60], [3, с.58 –60]

- 15.If all the atmospheric moisture (to be) precipitated it would create a layer averaging only one inch in depth over the entire globe. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 16.If you (not to buy) coffee, we shall drink tea. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 17.If he is free tomorrow, he certainly (to come) to our party. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 18.My brother would not have missed so many lessons if he (not to hurt) his leg. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 19.If my friend (to work) in my office, we should meet every day. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 20.If you spoke English every day, you (to improve) your language skills. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 21.If you get a "five", your mother (to be) happy. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 22.If she (to return) earlier, she would have been able to see him before he left. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 23.If these shoes were not too big for me, I (to buy) them. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 24.If you (to ring) me up, I shall tell you a secret. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 25.If you (to be) a poet, you would write beautiful poetry. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 26.If he did not read so much, he (not to know) English literature so well. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 27.If he (to come) to our house yesterday, he would have met his friend. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 28.If he (not to pass) his examination, he will not get a scholarship. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 29.If she (not to help) me, I should have been in a very difficult situation. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 30.My father would have more free time if he (not to read) so many newspapers. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 31.If only you had let me know, I (to go) there immediately. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 32.If I were a famous singer, I (to get) a lot of flowers every day. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 33.If my brother (to be) in trouble, I shall help him, of course. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 34.If I don't manage to finish my report today, I (to stay) at home tomorrow. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 35.If she is more careful about her diet, she (not to be) so stout. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 36.You would not feel so bad if you (not to smoke) too much. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]

- 37.If he (to learn) the poem, he would not have got a bad mark. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 38.If you gave me your dictionary for a couple of days, I (to translate) this text. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 39.If I (to be) a musician, I should be very happy. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 – 60]
- 40.If Barbara (to get) up at half past eight, she would have been late for school. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 41.If you had not put the cup on the edge of the table, it (not to break). [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 42.I should be very glad if he (to come) my place. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 – 60]
- 43.If he (to live) in Odessa, he would go to the sea every week. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 44.If you (to go) to the theatre with us last week, you would have enjoyed the evening. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 45.You won't understand the rule if you (not to listen) to the teacher. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 46.If he weren't such a bookworm, he (not to spend) so much time sitting in the library. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 47.I should not have bought the car if my friend (not to lend) me money. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 48.If he did not live in Lviv, we (not to meet) so often. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 – 60]
- 49.If he had warned me, I (to do) the work in time. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 50.If I (to have) this rare book, I should gladly lend it to you. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 51.The dish would have been much more tasty if she (to be) a better cook. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 52.He never (to phone) you if I hadn't reminded him to do that. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 53.Your brother (to become) much stronger if he took cold baths regularly. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 54.If he (to be) more courageous, he would not be afraid. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 55.If the fisherman had been less patient, he (not to catch) so much fish. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 56.If you (to put) the ice cream into the refrigerator, it would not have melted. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 57.If I (to know) the result now, I would phone her immediately. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 58.If you had let me know yesterday, I (to bring) you my book. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]
- 59.If it (to snow), the children will play snowballs. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]

60.If I (not to know) English, I should not be able to enjoy Byron's poetry. [2, c. 59 – 60], [3, c.58 –60]

[1, c. 81]

II. Fill the gaps:

Here we come to the important task for _____ in social practice and, at the same time, to the methodological problems arising in the preparation of such an inter-disciplinary document. It is not only matter of a 'different language' of different scientific methods in individual disciplines, but it sometimes _____ the debate on the fundamental issues of the scientific work. When has an exact scientist the right or the duty to come out of the shell of his narrow and countless verified laboratory _____ to take up an attitude to an issue which is only vaguely related to his subject, and therefore only lends itself to a _____ analogy? And yet who has the right to derive such an analogy, if not the specialist of the respective field?

Consequently, conflicts _____ among specialists of the natural and social sciences, where each is trying to impose the priorities of his viewpoint as the 'nation-wide' interest. Another problem of such an interdisciplinary _____ is the discussion between the analytics and synthetics in each individual scientific discipline of _____ groups. In social sciences as well there are experts, specialized in some partial problems, who study the most minute details and, on the other hand, there are also natural scientists with a broad ecological orientation and an insight into _____ scientific disciplines. The analytists reproach these 'encyclopedists' for 'knowing nothing about everything, while the synthetists laugh at the narrow specialists for 'knowing everything about nothing. The _____ goes as far as the issue of 'science an non-science, where only exact experimental work _____ as scientific, while its processing as a basis for decision-making is considered as non-scientific compilation.

A) experiment, B) both, C) occur, D) several, E) discussion, F) is considered, G) concerns, H) science, I) cooperation, J) remote.

4.9. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П9.

Module control work № 9

[2, с. 61 – 62], [3, с. 44 - 47]

I. Grammar Test (The Indirect speech)

Put the right form of the verb in the Indirect Speech:

1. I knew they (to wait) for me at the metro station and I decided to hurry. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
2. I didn't know that you already (to wind) up the clock. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
3. I was afraid that the little girl (not to be) able to unlock the front door and (to go) upstairs to help her. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
4. He says that he (to know) the laws of the country. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
5. Sarie understood why Lanny (not to come) the previous evening. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
6. She asked me whether I (to remember) the legend about a faithful lion. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
7. He understood that the soldiers (to arrest) him. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
8. He could not understand why people (not to want) to take water from that well. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
9. I suppose they (to send) a dog after the burglar immediately. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
10. He said he (to leave) tomorrow morning. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
11. She says she already (to find) the book. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
12. He stopped and listened: the clock (to strike) five. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
13. She said she (can) not tell me the right time, her watch (to be) wrong. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
14. I asked my neighbour if he ever (to travel) by air before. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
15. The policeman asked George where he (to run) so early. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
16. The delegates were told that the guide just (to go) out and (to be) back in ten minutes. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]
17. My friend asked me who (to play) the piano in the sitting room. [2, с. 61 – 62], [3, с. 44 – 47]

- 18.He said he (to come) to the station to see me off. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 19.I was sure he (to post) the letter. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 20.I think the weather (to be) fine next week. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 21.I knew that he (to be) a very clever man. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 22.I want to know what he (to buy) for her birthday. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 23.I asked my sister to tell me what she (to see) at the museum. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 24.He said he (to stay) at the "Ritz" Hotel. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 25.They realized that they (to loose) their way in the dark. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 26.He asked me where I (to study). [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 27.I thought that I (to finish) my work at that time. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 28.He says he (to work) at school two years ago. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 29.Victor said he (to be) very busy. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 30.Tom said he (to go) to see the doctor the next day. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 31.He told me he (to be) ill. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 32.He told me he (to read) that book last week. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 33.They told me that Tom (not to come) to school the day before. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 34.I told my sister that she (must) catch cold. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 35.She told me she (to catch) cold. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 36.He said that while crossing the English Channel they (to stay) on deck all the time. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 37.The woman said she (to feel) sick while crossing the Channel. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 38.She said she (to feel) bad that day. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 39.The old man told the doctor that he (to have) pain in his right side. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 40.He said he just (to be examined) by a good doctor. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 41.He said (not to come) to school until Monday. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 42.The man said he (to spent) a month at a health resort. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 43.He said that his health greatly (to improve) since then. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 44.She said that her brother (to play) chess with her grandfather. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 45.George said it (to be) very difficult to play that role. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]

- 46.He asked why there (to be) so few people in the street. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 47.The man asked the boy if he (to know) where he lived. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 48.The woman told him (not to worry) and go home quietly. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 49.She said that she (to sleep) in the open air. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 50.She asked me why I (to tell) her the truth. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 51.She asked me if I (to see) him before. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 52.She said that she (to come) and see us on Friday if that was all right. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 53.She promised me that she (to finish) writing the report by the time you get here. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 54.He agreed that it (to be) a very difficult time for all of them. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 55.He told me that I (to work) too hard and I (to take) more time off. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 56.She said that her new computer (to make) a lot of difference to her. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 57.He said he (to take) many photographs while travelling in the Caucasus. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 58.He said that he (to come) to see us on Sunday. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 59.He said it (to do) him a lot of good. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]
- 60.He said he (to feel) better then. [2, c. 61 – 62], [3, c. 44 – 47]

[1, c. 92-93]

II. Fill the gaps:

Water in Ukraine is being used mainly inefficiently, non-productive consumption of water increase volume of water resources _____ to be used decreases due to pollution and _____. Practically all surface water sources and ground waters are polluted. Main substances, which cause pollution, — compounds of nitrogen and phosphorus, _____, which are exposed to light oxidation, pesticides, oil products, heavy metals, phenols. Intensive eutrophication of inland water bodies cause worsening of status of Black and Azov seas.

By level of efficient _____ of water resources and quality of water Ukraine, according to UNESCO, takes 95-th position among 122 countries.

The system of state governance in the area of protection of waters _____ immediate reforming towards transfer to integrated management of

water resources. Functions of management in the area of protection, usage and restoration of waters are allocated between different central executive authorities that result in their overlapping, different _____ of provisions of environment protection legislation and inefficient usage of budget funds.

Drinkable water supply of Ukraine almost by 80 per cent _____ by usage of surface waters. Ecological status of surface water bodies and quality of water in such bodies are the main factors of sanitary and epidemiological _____ of population. At the same time most of water bodies by level of pollution are attributed to those, which are polluted and much polluted.

Underground waters of Ukraine in many regions by their quality do not meet the regulative _____ to sources of water supply; it is related mainly to anthropogenic pollution. Status of water supply to rural population is of a peculiar concern as the centralized water supply _____ only 25 per cent of rural settlements of Ukraine.

A) usage, B) well-being, C) interpretation, D) organic substances, E) requirements, F) covers, G) is ensured, H) suitable, I) requires, J) depletion.

4.10. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П10.

Module control work №10

[2, с. 51 – 55], [3, с. 56 – 65]

I. Grammar Test (The Subjunctive Mood)

Put the right form of the verb in the Subjunctive mood. Revision:

1. The unfortunate pupil wished he (not to forget) to learn the rule. [2, с. 52 – 55], [3, с. 61 – 62].
2. I wish I (to have) a season ticket to the Philharmonic next winter. [2, с. 52 – 55], [3, с. 61 – 62].
3. I wish I (to consult) the teacher when I first felt that mathematics was too difficult for me. [2, с. 52 – 55], [3, с. 61 – 62].
4. I love sunny weather. I wish it (to be) warm and fine all the year round. [2, с. 52 – 55], [3, с. 61 – 62].
5. I wish I (not to lend) Nick my watch: he has broken it. [2, с. 52 – 55], [3, с. 61 – 62].
6. I wish you (to send) word as soon as you arrive. [2, с. 52 – 55], [3, с. 61 – 62].

7. I wish I (not to have) to do my homework every day. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
8. I wish you (to go) skiing with me yesterday: I had such a good time! [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
9. I wish I (to know) Spanish. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
10. I wish I (not to drink) so much coffee in the evening: I could not sleep half the night. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
11. I wish you (to read) more in future. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
12. I wish I never (to suggest) this idea. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
13. I wish I (to be) at yesterday's party: it must have been very merry. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
14. I wish we (to meet) again next summer. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
15. Don't you wish you (to see) that performance before? [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
16. They wished they (not to see) this horrible scene again. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
17. I wish I (can) give up smoking. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
18. She wishes she (to see) him at yesterday's party. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
19. I wish I (to pass) my driving test last Monday. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
20. I wish I (not to forget) my friend's birthday yesterday. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
21. The boy is sad. He wishes he (not to break) the window. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
22. My aunt wishes she (to stay) at home last weekend. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
23. He wishes he (to know) something about cars. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
24. I wish it (to be) sunny. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
25. I wish it (to be) sunny during our picnic last Saturday. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
26. She wishes she (to live) in Kyiv. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
27. My friend wishes he (not to do) that last night. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
28. I wish I (to bring) my camera last spring. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
29. I wish I (can) tell the future. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
30. Do you wish you (to be) in the Guinness Book of Records? [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
31. Some people wish they (can) appear on a TV game show and become famous. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
32. She often wishes things (to be) different. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
33. I wish I (to buy) that grey hat instead of this one. It was more expensive, but the quality was much better. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
34. It looks like raining, I wish we (to take) our umbrellas. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].

35. The child is crying, I wish I (to know) how to calm her. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
36. I wish you (to finish) your work already. We could go for a walk now. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
37. I wish I (to know) it was your favourite writer. I would have bought the book for you. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
38. I wish I (to know) French. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
39. She fell and broke her leg. I wish she (to be) more careful. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
40. I wish you (to read) more English books in future. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
41. I feel sick. I wish I (not to eat) all the ice cream. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
42. They need a singer for the choir. I wish I (can) sing. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
43. I wish I (to look after) my parrot better. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
44. I can't remember her telephone number. I wish I (can). [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
45. I wish I (not to lend) him my car: he has broken it. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
46. My watch has stopped. I wish I (to have) a better watch. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
47. I feel so tired. I wish I (not to stay up) so late last night. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
48. My apartment is rather small. I wish I (to have) a bigger one. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
49. I wish I (not to spend) all my money last night. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
50. I wish I (to know) the answer to this question. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
51. I wish you (to phone) me yesterday. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
52. I wish I (to know) then what I know now. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
53. I wish you (to see) this film. I am sure you would like it. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
54. I wish you (to come) earlier. You should have gone to the museum together. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
55. I wish you (to have) time to read this article. Now you would be able to answer all the questions. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
56. I wish you (to see) my friend. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
57. I wish I (to know) where you are and what you are doing. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
58. I wish I (to be) only joking. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
59. I wish I (not to tell) you about it. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].
60. We all wished that we (to stop) there. [2, c. 52 – 55], [3, c. 61 – 62].

[1, c. 102]

II. Fill the gaps:

Monitoring Land Water

The State Hydrometeorological Service (the Ministry of Emergencies) monitors hydrochemical state of water 151 water bodies and carries out hydrobiological _____ at 45 water bodies. The data are collected on 46 parameters, which allow assessment of the chemical composition of water, biogeochemical parameters, presence of suspended _____ and organic substances, the main pollutants, heavy metals and pesticides. 8 water bodies are observed for chronic toxicity of water. The indicators of _____ contamination of surface waters are also determined.

The State Environmental Inspectorate (the Ministry of Environment) _____ a selective sampling and obtains data on more than 65 parameters that are measured.

The State Committee for Water Management monitors rivers, reservoirs, canals, _____ and pieces of water within multi-purpose water resources utilization systems, water supply systems, trans-border watercourses and reservoirs in zones around nuclear power plants. Water quality is monitored using physical and chemical parameters for 72 reservoirs, 164 rivers, 14 irrigation systems, 1 firth and 5 multi-purpose channels. In addition, as a part of radioactive monitoring, water management organizations monitor _____ of radio nuclides in surface waters.

The Sanitary and Epidemiological Service (the Ministry of Health) carries out observations over the sources of centralized and decentralized drinking water supply and recreation sites along _____ and reservoirs.

The enterprises of the State Geological Survey (the Ministry of Environment) monitor the state of groundwater. In the places of monitoring, the level of groundwater (occurrence), its natural geochemical composition is assessed. 22 parameters, _____ heavy metals and pesticides concentration are determined.

The Sanitary and Epidemiological Service (the Ministry of Health) provides _____ analysis of groundwater intended for drinking_____.

A) irrigation systems, B) rivers, C) consumption, D) including, E) the amount, F) chemical, G) observations, H) provides, I) particles, J) radioactive.

4.7. Завдання до іспиту.

1 завдання

Grammar Test

I. Insert the proper form of the verb:

1. He seems (to work) much. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
2. He is reported (to write) a new novel. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
3. She ought (to tell) the truth. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
4. This house seems (to rebuild) already. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
5. I don't (to understand) this text. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
6. I happened (to ask) her about you when you came in. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
7. He seems (to know) wrong adress. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
8. If you lent me your bag, I (to go) shopping. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
9. You could (to ask) me first. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
10. I am expecting (to give) a pay-rise next month. [2, с. 38-42], [3, с. 85-100]
11. Where is the girl (to read) the book? [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
12. There (to be) little time left, we took a taxi. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
13. (To lose) the key, the boy couldn't get into the house. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
14. Peter left the room (to say) that he was in a hurry. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
15. (To think) that he was busy, I decided to call on him later. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
16. (To graduate) from the university, I decided to return to my home city. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
17. When (to speak) English, pay more attention to the word order. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
18. (To run) across the field, I fell and hurt my ankle. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
19. She stood silent, her hands (to press) together. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
20. The moonlit road was empty, with the cool wind (to blow) in their faces. [2, с.42-47], [3, с. 100-113]
21. He has no right to come bothering you and your father without (to invite). [2, с.42-47], [3, с. 100-113]

22. Tom went on (to whitewash). [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
23. He did not remember (to see) in that room. [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
24. The child deserves (to praise). [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
- 25) It looks like (to rain). [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
26. I hope you will forgive me (to disturb) you. [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
27. I said something about my clock (to be) slow. [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
28. I do not remember (to hear) the legend before. [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
29. Are you quite sure of those words (to refer) to my brother? [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
30. Do not forget (to shut) the windows when you leave home. [2, c. 47-50], [3, c. 113-123]
31. If you (to go) to Paris you'll see the Eiffel tower. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
32. What (to do) if you (to find) a treasure? [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
33. If I (to know) you are coming I won't leave the house. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
34. If I (to have) a big house, I (to invite) friends. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
35. He (to understand) the message if he knew Spanish. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
36. If the weather (to be) fine, we will celebrate your birthday outside. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
37. The parents (to let) me go to the South if I passed exams well. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
38. I (to find) those types of papers if I had a little bit more time. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
39. If we (to close) the window yesterday, it would not have been so cold in here. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
40. If the lady had not stopped the boy, he (to run) into the van. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
41. The dog (not to attack) you if you hadn't teased him. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
42. If they (to buy) a new tent, they might not have got wet during the night. [2, c. 59-60], [3, c. 55-60]
43. You (not to ask) many questions tomorrow. [2, c.32-33], [3, c. 47-55]
44. This book (to look for) everywhere. [2, c.32-33], [3, c. 47-55]

45. She (to choose) the best actress of this year. [2, c.32-33], [3, c. 47-55]
46. She (to help) with the housework now. [2, c.32-33], [3, c. 47-55]
47. The fence (to paint) by the end of next week. [2, c.32-33], [3, c. 47-55]
48. They often (to laugh) at. [2, c.32-33], [3, c. 47-55]
49. These plants (to water) before I came. [2, c.32-33], [3, c. 47-55]
50. The logs (to cut) too long for our fireplace yesterday. [2, c.32-33], [3, c. 47-55]

2 завдання

II. Translate and put 5 questions to the text.

In a democratic country like Great Britain the press, ideally, has three political functions: information, discussion and representation. It is supposed to give the voter reliable and complete information on which to base his judgement, it should let him know the arguments for and against any policy, and it should reflect and give voice to the desires of the people as a whole. Naturally, there is no censorship in Great Britain, but in 1953 the Press Council was set up. It is not an official body but it is composed of people nominated by journalists, and it receives complaints against particular newspapers. It may make reports which criticize papers, but its reports have no direct effect.

The British press means, primarily, a group of daily and Sunday newspapers published in London. They are most important and known as national in the sense of circulating throughout the British Isles. All the national newspapers have their central offices in London, but those with big circulations also print editions in Manchester (the second largest press centre in Britain) and Glasgow in Scotland.

З завдання

III. a) *Translate the text and entitle it*

b) *Give a brief summary of the text (not more than 3 sentences)*

But the best-known among the British national quality newspapers are as follows.

“The Times” (1785) is called the paper of the Establishment. Politically it is independent, but is generally inclined to be sympathetic to the Conservative party. It’s not a governmental organ, though very often its leading articles may be written after private consultation with people in the government. It has a reputation for extreme caution, though it has always been a symbol of solidity in Britain. Its reporting is noted for reliability and completeness and especially in foreign affairs. Its reputation for reflecting or even anticipating government policy gives it an almost official tone.

“The Guardian” (until 1959 – “Manchester Guardian”) has become a truly national paper rather than one specially connected with Manchester. In quality, style and reporting it is nearly equal with “The Times”. In politics it is described as “radical”. It was favourable to the Liberal party and tends to be rather closer in sympathy to the Labour party than to the Conservatives. It has made great progress during the past years, particularly among intelligent people who find “The Times” too uncritical of the Establishment.

“The Daily Telegraph” (1855) is the quality paper with the largest circulation (1.2 million compared with “The Times’s” 442 thousand and “The Guardian’s” 500 thousand). In theory it is independent, but in practice it is an orthodox Conservative paper and as such caters for the educated and semi-educated business and professional classes. Being well produced and edited it is full of various information and belongs to the same class of journalism as “The Times” and “The Guardian”.

IV. Write about “My scientific interests” (15 sentences)

5. Література для вивчення дисципліни

Основна

1. Методичні вказівки для практичної роботи з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для магістрів 1 курсу денної форми навчання. Рівень підготовки Магістр, напрям підготовки – усі напрями. Укладач: П'янова І.Ю. Одеса: ОДЕКУ, 2016. 115 с.
2. Методичні вказівки з граматики англійської мови для студентів I, II курсу денної форми навчання. Напрямок підготовки – усі напрямки. Укладачі: П'янова І.Ю., Шотова-Ніколенко Г.В. Одеса: ОДЕКУ, 2009. 72 с.
3. Верба Г. В., Верба Л. Г. Довідник з граматики англійської мови: Довідк. вид. 3-тє вид. К.: Освіта, 1993. 320 с.
4. Навчальний посібник з граматики англійської мови для магістрів та аспірантів. Напрямок підготовки - усі напрями. Укладачі: П'янова І.Ю., Шаблій О.В. Одеса: ОДЕКУ, 2006. 425 с.
5. Навчальний посібник з граматики англійської мови: Навчальний посібник. Укладач: Шотова-Ніколенко Г.В. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 192 с.

Додаткова література

6. Методичні вказівки з англійської мови для студентів V курсу. Рівень підготовки Магістр, напрям підготовки «Екологія» (IX семестр). Укладачі: П'янова І.Ю., Шаблій О.В. Одеса, ОДЕКУ, 2006. 58 с.
7. The Oxford Russian Dictionary. Revised Edition. Oxford, Oxford University Press, 1997. 1340 p.
8. Бонк Н.А., Котий Г.А., Лукьянова Н.А. Учебник английского языка. В 2-х т. М: Товарищество "Деконт". 1994.
9. Дубровин М.И. Situational Grammar. М.: "Просвещение", 1986. 416 с.
10. Качалов К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка. В 2-х т. Т.2. К.: "Методика", 1995. 304 с.
11. Клоуз Р.А. Reference Grammar for students of English. М: "Просвещение", 1979. 352 с.
12. Хорнби А.С. Конструкции и обороты английского языка. М.: "Буклет", 1994. 336 с.
13. Шах-Назарова В.С., Журавченко К.В. Английский для Вас: в 2-х частях. Кишинев: "Лумина", 1992. 653 с.

14. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford University Press, 1974. 1035 p.
15. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for elementary students of English. Cambridge: University press, 1990. 254 p.
16. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for intermediate students of English. Cambridge: University press, 1988. 272 p.
17. Електронна адреса бібліотеки ОДЕКУ library@odeku.edu.ua
18. Електронна адреса репозитарію ОДЕКУ <http://eprints.library.odeku.edu.ua>
19. Електронна адреса кафедри іноземних мов ОДЕКУ lang@odeku.edu.ua
20. Національні та іноземні Інтернет та друковані періодичні видання англійською мовою.